

Aanvrager:	Baltan Laboratories
Titel:	Researching Living Otherwise
Gevraagd bedrag:	€ 545.075

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

Baltan Laboratories is een cultureel interdisciplinair lab gevestigd in Eindhoven. Het richt zich op maatschappelijke vraagstukken door middel van een relationele aanpak, waarbij ruimtes en formats worden gecreëerd om een andere manier van leven te oefenen. De toenemende complexiteit van de maatschappelijke uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd, laat volgens Baltan Laboratories geen ruimte meer voor een strikt disciplinaire, reductionistische en enkel op het Westen gebaseerde aanpak. In een wereld vol onzekerheid, complexiteit en ambiguïteit zijn de interacties, gesprekken en uitwisselingen tussen verschillende vakgebieden van fundamenteel belang voor het bereiken van een relationele benadering die reageert op ecologische, politieke, sociale, economische en technologische vraagstukken.

Baltan Laboratories vraagt een bedrag aan van € 545.075 binnen categorie II van de Regeling Vierjarige instellingssubsidie creatieve industrie 2025-2028. In de periode 2021-2024 is de organisatie in verschillende regelingen van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie ondersteund, waaronder de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma.

Baltan Laboratories is actief op internationaal, nationaal en lokaal niveau. Op Europees niveau participeert Baltan Laboratories in meerdere Europese projecten, waarbij wordt samengewerkt met de academische wereld. Op nationaal niveau werkt Baltan Laboratories samen met onder andere Van Abbemuseum, FairPhone, Dyne.org, OpenSet, DutchCulture, Air Brabant en met diverse hogescholen. Kunstenaars en ontwerpers hebben de mogelijkheid om bij Baltan Laboratories in residentie te gaan. Naast ad hoc en individuele residenties op vraag van de maker, zijn in de periode 2021-2024 een aantal formats voor residentieprogramma's ontwikkeld.

Het programma van Baltan Laboratories voor 2025-2028 is gericht op mens-zijn als een praktijk die op verschillende manieren kan worden geoefend. Het activiteitenprogramma van Baltan Laboratories kent uiteenlopende formats waaronder *Learning living otherwise*, een jaarlijkse hybride leergemeenschap. Met *Community in residence* is Baltan Laboratories gericht op gemeenschappen die op alternatieve manieren leven en organiseren. Lessen en ervaringen uit het programma worden opgenomen in een online levend archief op de website.

Baltan Laboratories wordt op dit moment ondersteund door de provincie Brabant en Stichting Cultuur Eindhoven. Ook op Europees niveau vindt financiering plaats. Baltan Laboratories integreert de principes van de Code Diversiteit & Inclusie in de werkwijze en met betrekking tot de eigen organisatie. De Fair Practice Code wordt gevolgd op het gebied van *fair pay*, *fair share* en *fair chain*. De organisatie is aangesloten bij de Ketentafel Digitale Cultuur.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie reageert verdeeld op de aanvraag van Baltan Laboratories in die zin dat ze sterke en minder sterke punten in de aanvraag benoemt. Zo laat de commissie zich overwegend positief uit over de artistiek inhoudelijke waarde van het voorgestelde activiteitenprogramma. Ze spreekt van een uitgewerkt programma waarin verschillende samenwerkingstrajecten met uiteenlopende partners plaatsvinden. Informatie wordt gedeeld op verschillende knooppunten in het programma. De link met het digitale

cultuurveld is niet voor alle adviseurs evident, maar volgt uit de systemische benadering van de maatschappelijke thema's en het nadenken over de rol van technologie daarbinnen. De commissie kan zich goed voorstellen dat er behoefte is aan deze vorm van werken in het veld en is met name te spreken over het talentontwikkelingsprogramma en de manier waarop *communities* worden betrokken. Wel heeft de commissie twijfels over de interdisciplinaire aanpak en grote ambities. De doelstellingen zijn complex. Desalniettemin beoordeelt de commissie het voorstel op het criterium met betrekking tot de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als voldoende.

Ook de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling wordt door de commissie als voldoende beoordeeld. Er wordt in voldoende mate gereflecteerd op de toepassing van de codes, al merkt de commissie op dat er niet echt verbeterpunten zijn geformuleerd voor de periode 2025-2028. In financiële zin is er volgens de commissie sprake van een relatief gezonde financieringsmix.

Kritischer is de commissie als het gaat om de beoordeling van het voorstel op de criteria met betrekking tot de maatschappelijke betekenis en de toegankelijkheid van de instelling. De commissie ziet Baltan Laboratories in mindere mate als een publieksgerichte organisatie. De organisatie is in haar optiek sterk in het betrekken van makers, maar het blijkt lastig de conceptueel ingestoken onderwerpen op een aansprekende manier te vertalen naar een breder publiek. Hiervoor mist de commissie in het voorstel een overtuigende publieksstrategie. De keuze om binnen het programma tot een bepaald niveau te cureren en het vervolgens open te laten voor invulling door de deelnemers is interessant, maar bemoeilijkt wel het beoordelen van de te verwachte resultaten en mogelijke betekenis. De commissie ziet in beginsel wel een maatschappelijke relevantie in de thematiek. De condities en uitgangspunten ten aanzien van deze thematiek worden in het plan wel beschreven, maar de concrete invulling ervan blijft achter. Zodoende beoordeelt de commissie het voorstel op deze criteria als net niet voldoende.

De commissie noemt de vraagstelling en vertrekpunten van het programma van Baltan Laboratories onderscheidend binnen het veld. Ze hecht belang aan de artistiek-inhoudelijke waarde van het programma. Maar alles overziend vindt de commissie de aanvraag binnen de context van deze regeling onvoldoende consistent in doel en opzet. De commissie ziet in het programma onvoldoende mogelijkheden voor opschaling van de diepe situationele kennis die met de activiteiten van Baltan Laboratories wordt ontwikkeld, om te kunnen spreken van een nationaal toonaangevende instelling binnen de digitale cultuur.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Baltan Laboratories niet te honoreren. Het voorstel scoort over het geheel genomen net niet voldoende op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan op nationaal niveau een te beperkte bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit deze regeling.